БЕКІТЕМІН
«Тайпақ ауылының ЖОББ»
мектебі директоры
Алпеева Г.С.
«28» 08 2026ж.

КЕЛІСЕМІН
Директордың бастауыш
сынып бойынша оқу ісі
жөніндегі орынбасары
Куанышова Г.Б.
«28» 08 2026ж.

Ә/Б ОТЫРЫСЫНДА қаралды
Хаттама №1
Бірлестік жетекшісі
Бекова К.Ж.
«18» 08 2026ж.

«Ойлы оқырман»
таңдау пәнінің
күнтізбелік-тақырыптық жоспары
2026-2027 оқу жылы

Мұғалімі: Кемелова А.Б.
Сынып: 2 «А»

Scanned with CamScanner

КІРІСПЕ

«Ойлы оқырман» таңдау пәні осы қажеттілікті ескере отырып құрастырылды. Бағдарламаның басты бағыты – оқушыларды мәтінді саналы және түсініп оқуға, оның мазмұнын талдауға, негізгі ойды анықтауға, оқиғалардың себеп-салдарлық байланысын түсінуге және мәтінді өз сөзімен мазмұндауға үйрету.

Таңдау пәні барысында оқушылар әртүрлі мазмұндағы шағын көркем және танымдық мәтіндермен жұмыс жасайды. Мәтіндерді оқу кезінде оқушылар кейіпкерлерді анықтайды, олардың іс-әрекеттерін салыстырады, жағымды және жағымсыз әрекеттерге баға береді, оқиға ретін анықтайды, мәтіннің негізгі ойын табады және өз пікірлерін білдіреді. Мұндай жұмыстар баланың тек тілдік дағдыларын ғана емес, сонымен қатар логикалық ойлау, талдау, салыстыру, қорытынды жасау қабілеттерін де дамытады.

Таңдау пәнінің мазмұнында оқушының өз ойын ауызша жеткізуіне ерекше көңіл бөлінеді. Сабақ барысында «Суретке қарап әңгімеле», «Оқиғаны ретімен орналастыр», «Тірек сөздер арқылы мазмұнда», «Кейіпкерге мінездеме бер», «Менің ойымша...», «Егер мен оның орнында болсам...», «Оқиғаны жалғастыр» сияқты тапсырмаларды қолдану арқылы оқушылардың сөйлеуге деген сенімділігі қалыптастырылады.

Таңдау пәнін жүзеге асыру барысында оқушының жетістігін тек дайын мазмұндау нәтижесі арқылы емес, оның мәтінмен жұмыс істеу барысындағы белсенділігі, сұрақтарға жауап беруі, тірек сөздерді орынды қолдануы, оқиға ретін сақтауы, кейіпкерлерді сипаттауы және өзіндік пікір білдіруі арқылы бағалау көзделеді. Бұл оқушының жеке даму динамикасын бақылауға мүмкіндік береді.

«Ойлы оқырман» таңдау пәні оқушының бойында оқу әрекетіне қызығушылық қалыптастырып, өз ойын еркін жеткізуге, тыңдай білуге, оқығанын түсініп қолдануға және алған білімін өмірлік жағдаяттарда пайдалануға бағытталған. Таңдау пәнін жүйелі түрде жүзеге асыру нәтижесінде оқушылардың сөздік қоры молайып, сөйлеу мәдениеті жетіліп, мәтін мазмұнын түсіну және мазмұндау дағдылары біртіндеп қалыптасады.

Осыған байланысты ұсынылып отырған таңдау пәні бастауыш сынып мұғалімдеріне оқушылардың оқу және тілдік дағдыларын дамытуға бағытталған қосымша әдістемелік мүмкіндік береді. Таңдау пәнінің мазмұны сабақтағы негізгі оқу материалын толықтырып, оқушылардың жеке ерекшеліктеріне сәйкес шығармашылық және практикалық тапсырмалар орындауына жағдай жасайды.

Scanned with CamScanner

АННОТАЦИЯ

«Ойлы оқырман» таңдау пәні 2-сынып оқушыларының мәтінді түсініп оқу, оқығанын жүйелі түрде мазмұндау, сөздік қорын байыту және ауызша байланыстырып сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға арналған оқу-әдістемелік бағыттағы бағдарлама болып табылады.

Таңдау пәнінің негізгі идеясы – оқушыны мәтінді механикалық түрде қайта айтуға емес, оның мазмұнын түсініп, негізгі ойын анықтап, оқиға желісін сақтай отырып, өз сөзімен еркін жеткізуге үйрету. Осы мақсатта мәтінмен жұмыс жасаудың қарапайымнан күрделіге қарай құрылатын жүйесі ұсынылады.

Зерттеу кезеңдері

1. Дайындық кезеңі.

Бұл кезеңде оқушылардың мәтінді оқу, түсіну, сұрақтарға жауап беру, сөздік қоры және мазмұндау деңгейі анықталады. Оқушылардың бастапқы мүмкіндіктерін анықтау үшін шағын мәтіндер, сурет бойынша әңгіме құрастыру, оқиға ретін анықтау және сұрақтарға жауап беру тапсырмалары жүргізіледі.

2. Негізгі немесе эксперименттік кезең.

Бұл кезеңде аптасына 1 сағат көлемінде жоспарланған 34 сағаттық таңдау пәні жүзеге асырылады. Оқушылар жинақтағы мәтіндерді оқып, мәтін мазмұнын талдауға, тірек сөздерді анықтауға, оқиға желісін реттеуге, кейіпкерлерге сипаттама беруге және мәтінді мазмұндауға арналған тапсырмаларды орындайды.

3. Қорытынды кезең.

Таңдау пәні соңында оқушылардың бастапқы және соңғы нәтижелері салыстырылады. Мәтінді түсіну, мазмұндау, сөздік қорды пайдалану, оқиға ретін сақтау, сөйлемдерді байланыстыру және өзіндік пікір білдіру деңгейлеріндегі өзгерістер анықталады.

Жұмыстың нәтижесі мен қорытындысы

Таңдау пәнін жүйелі жүргізу нәтижесінде оқушылардың мәтінді түсініп оқу, оқиға желісін анықтау, негізгі ойды табу, кейіпкерлердің іс-әрекетіне баға беру және мәтінді өз сөзімен мазмұндау дағдыларын қалыптастыруға мүмкіндік туады.

Оқушылар мәтінді мазмұндау кезінде тірек сөздерді орынды қолдануды, сөйлемдерді бір-бірімен байланыстыруды, оқиғаның басталуы, дамуы және аяқталуын сақтауды үйренеді. Сонымен қатар өз пікірін білдіруге, сұрақтарға толық жауап беруге және өзгенің пікірін тыңдауға дағдыланады.

Scanned with CamScanner

ТҮСІНІК ХАТ

«Ойлы оқырман» таңдау пәні 2-сынып оқушыларына арналған. Бағдарлама бастауыш білім беру деңгейінде оқушылардың оқу сауаттылығын, ауызша байланыстырып сөйлеуін, мәтінді түсіну және мазмұндау қабілетін дамыту қажеттілігіне негізделіп әзірленді.

Таңдау пәнінің оқу жүктемесі аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағат көлемінде жоспарланады. Сабақтар оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай ойын, көрнекілік, шығармашылық және коммуникативтік әдістерді ұштастыра отырып ұйымдастырылады.

Таңдау пәні барысында оқушының мәтінді тек оқып шығуына емес, оқығанын түсінуіне, талдауына, есте сақтауына және өз сөзімен қайта айтып беруіне ерекше мән беріледі. Мұндай жұмыс оқушының оқу әрекетін белсендіруге және өз ойын ауызша жеткізуге деген сенімін арттыруға ықпал етеді.

Таңдау пәнінің мақсаты

Оқушылардың көркем және танымдық мәтіндерге деген қызығушылығын арттыра отырып, мәтінді түсініп оқу, негізгі ойды анықтау, оқиға желісін сақтап мазмұндау және ауызша байланыстырып сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.

Сонымен қатар оқушыны өз ойын еркін жеткізуге, сұраққа толық жауап беруге, кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға, мәтін мазмұны бойынша қорытынды жасауға және өз пікірін білдіруге үйрету көзделеді.

Таңдау пәнінің міндеттері

- оқушылардың мәнерлеп, түсініп және саналы оқу дағдыларын дамыту;
- мәтіннің мазмұнын түсінуге және негізгі ойын анықтауға үйрету;
- мәтін бөліктерін ажырату және оқиғалардың ретін анықтау дағдыларын қалыптастыру;
- тірек сөздер мен суреттерге сүйеніп мазмұндау тәсілдерін меңгерту;
- жоспар бойынша жүйелі әңгімелеуге үйрету;
- оқушылардың сөздік қорын молайту;
- толық сөйлеммен жауап беру дағдысын қалыптастыру;
- кейіпкерлердің іс-әрекетін салыстыруға және бағалауға үйрету;
- өзіндік пікірін білдіруге және пікірін қарапайым түрде дәлелдеуге дағдыландыру;
- логикалық және шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту;
- тыңдау, сұрақ қою, жауап беру және өзара пікір алмасу мәдениетін қалыптастыру;
- оқушылардың сабаққа деген қызығушылығын және оқу белсенділігін арттыру;
- ұлттық құндылықтарды, адамгершілік қасиеттерді, отансүйгіштік пен әдептілікті мәтін мазмұны арқылы насихаттау.

Таңдау пәнінің өзектілігі

Бастауыш сынып оқушыларының көпшілігі мәтінді оқып шыққанымен, оның мазмұнын толық әрі жүйелі түрде айтып беруде қиындықтарға кездесуі мүмкін. Кейбір оқушылар мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты ажырата алмайды, оқиға ретін шатастырады немесе ойын қысқа, үзік сөйлемдер арқылы жеткізеді.

Осыған байланысты мазмұндау жұмысын арнайы жүйе бойынша ұйымдастыру қажеттілігі туындайды. Оқушыға бірден «мәтінді мазмұнда» деген тапсырма берудің орнына, оның алдында мәтінді түсінуге көмектесетін бірқатар шағын әрекеттер орындатылады. Мысалы, оқиға орнын анықтау, кейіпкерлерді табу, тірек сөздерді белгілеу, суреттерді ретімен орналастыру, сұрақтарға жауап беру және оқиғаның басталуы мен аяқталуын анықтау.

Осындай жүйелі әрекеттер арқылы оқушы біртіндеп толық мазмұндауға көшеді. Бұл тәсіл баланың өзіне деген сенімін арттырып, сөйлеу кезіндегі қобалжуын азайтуға мүмкіндік береді.

Scanned with CamScanner

Таңдау пәнін ұйымдастыру принциптері

Бағдарлама төмендегі негізгі қағидаларға сүйенеді:

- жүйелілік қағидасы – тапсырмаларды қарапайымнан күрделіге қарай ұйымдастыру;
- қолжетімділік қағидасы – оқушының жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкес тапсырма беру;
- көрнекілік қағидасы – сурет, сызба, тірек сөздер және басқа көрнекі құралдарды тиімді пайдалану;
- белсенділік қағидасы – оқушыны сабақтың белсенді қатысушысы ретінде қалыптастыру;
- жеке тұлғаға бағыттау қағидасы – әр оқушының қабілеті мен оқу қарқынын ескеру;
- шығармашылық қағидасы – оқушының өз ойын еркін айтуына және шығармашылықпен жұмыс жасауына жағдай жасау;
- коммуникативтік қағида – оқушылардың өзара сөйлесуіне, пікір алмасуына және тыңдау мәдениетін қалыптастыруға мүмкіндік беру.

Таңдау пәнінің мазмұндық бағыттары

Бағдарламаның мазмұны оқушылардың күнделікті өмірімен және олардың танымдық қызығушылығымен байланысты тақырыптарды қамтиды.

Күтілетін нәтиже

Таңдау пәнінің соңында оқушылар:

- мәтінді түсініп және мәнерлеп оқи алады;
- мәтіннің негізгі ойын анықтай алады;
- мәтіндегі оқиғалардың ретін сақтай алады;
- мәтіннің басталуы, негізгі бөлімі және аяқталуын ажырата алады;
- тірек сөздер мен суреттер арқылы мәтінді мазмұндай алады;
- мәтін бойынша сұрақтарға толық жауап бере алады;
- кейіпкерлердің іс-әрекетіне баға бере алады;
- өз ойын қарапайым әрі түсінікті түрде жеткізе алады;
- оқыған мәтіні бойынша өзіндік пікір білдіре алады;
- сөздік қорын орынды пайдалана алады;
- байланыстырып сөйлеу барысында сөйлемдерді бір-бірімен мағыналық жағынан байланыстыра алады;
- жұптық және топтық жұмыстарға белсенді қатысады;
- өзгенің пікірін тыңдап, құрметтеуге үйренеді;
- кітап оқуға және оқу әрекетіне қызығушылық танытады;
- ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды түсінеді.

Бағалау және бақылау

Оқушылардың жетістігін анықтау барысында қалыптастырушы бағалау элементтері қолданылады. Бағалау тек соңғы нәтижеге емес, оқушының оқу барысындағы белсенділігіне де негізделеді.

Қажет болған жағдайда оқушының бастапқы және қорытынды деңгейін салыстыру арқылы оның жеке даму динамикасы анықталады.

Scanned with CamScanner

ТАҢДАУ ПӘНІНІҢ МАЗМҰНЫ

«Ойлы оқырман» таңдау пәнінің мазмұны 2-сынып оқушыларының жас ерекшеліктеріне, оқу сауаттылығын қалыптастыру талаптарына және байланыстырып сөйлеу дағдыларын дамыту қажеттілігіне негізделген.

Бағдарлама мазмұнында мәтінді түсініп оқу, мәтіннің негізгі ойын анықтау, тірек сөздерді табу, оқиға желісін ретімен айту, кейіпкерлерді сипаттау, сұрақтарға толық жауап беру, сурет бойынша әңгіме құрастыру және оқыған мәтінді өз сөзімен мазмұндау жұмыстарына басымдық беріледі.

Сабақтарда жеке, жұптық және топтық жұмыс түрлері, ойын элементтері, шығармашылық тапсырмалар, рөлдік ойындар, көрнекілік және тірек сызбалар тиімді қолданылады.

Таңдау пәнінің мазмұны бес негізгі бағыттан тұрады.

I бөлім. Өзім туралы және мектеп ортасы – 4 сағат

Бұл бөлім оқушылардың өздері, мектептегі өмірі, оқу әрекеті және күн тәртібі туралы білімдерін кеңейтуге бағытталады.

II бөлім. Ерлік, өнер және мамандық – 8 сағат

Бұл бөлім оқушылардың ерлік, еңбек, өнер және мамандық туралы түсініктерін кеңейтіп, олардың сөздік қорын молайтуға бағытталады.

III бөлім. Отбасы және достық құндылықтары – 12 сағат

Бұл бөлім оқушыларды отбасы мүшелерін құрметтеуге, достықты бағалауға, адалдыққа, мейірімділікке және татулыққа тәрбиелеуге бағытталады.

IУ бөлім. Танымдық оқу және кітап тарихы – 6 сағат

Бұл бөлім оқушылардың кітап оқуға қызығушылығын арттыруға, танымдық белсенділігін дамытуға және білімнің маңызын түсіндіруге бағытталады.

ҚОРЫТЫНДЫ

«Ойлы оқырман» таңдау пәні – 2-сынып оқушыларының оқу сауаттылығын, ауызша байланыстырып сөйлеуін және мәтінмен жұмыс жасау дағдыларын жүйелі түрде қалыптастыруға бағытталған практикалық бағдарлама.

Таңдау пәнінің мазмұны оқушылардың жас ерекшелігіне сай таңдалған мәтіндер мен тапсырмалар арқылы олардың оқу белсенділігін арттыруға, сөздік қорын байытуға, өз ойын еркін жеткізуіне және оқығанын саналы түрде түсінуіне мүмкіндік береді. Мәтінді сурет, тірек сөз, жоспар, сұрақ және шығармашылық тапсырмалар арқылы меңгерту оқушының мазмұндау қабілетін біртіндеп қалыптастыруға жағдай жасайды.

Бағдарламаны жүйелі жүзеге асыру нәтижесінде оқушы тек мәтінді мазмұндап қана қоймай, оқығанын түсінетін, өз ойын айта алатын, пікір білдіретін, тыңдай білетін және қарым-қатынас мәдениетін меңгерген белсенді тұлға ретінде қалыптасуына мүмкіндік алады.

Scanned with CamScanner

Есептер әлеміне саяхат 2-сынып. 34сағат. Аптасына 1 сағат

№	№	Мазмұны	Сағат саны	Күні	Қолданылатын әдебиеттір	көрнекіліктер
	I	**Математикалық ойындар**	**8 сағат**			
1	1	«Поле чудес» ойыны	1	03.09	Т.И. Линго «Ойындар , ребустар, кіші оқушыларға арналған жұмбақтар»	Дидактиклық материалдар
2	2	Құпия сандар	1	10.09	А.Е. Әбілқасымова, С.А. Джанабердиева «Қызықты математика»	Слайд
3	3	«Адасқан сандар» қатары	1	17.09	А.Е. Әбілқасымова, С.А. Джанабердиева «Қызықты математика»	Слайд, топшамалар
4-5	4-5	Көңілді есептер	2	24.09 01.09	Ә.Б. Ақпаева Математика 2сынып	Дидактикалық материалдар
6-7	6-7	Тез есептей білейік	2	08.10 15.10	А.Е. Әбілқасымова, С.А. Джанабердиева «Қызықты математика»	Оригами
8	8	Логикалық есептер	1	22.10	Т.И. Линго «Ойындар , ребустар, кіші оқушыларға арналған жұмбақтар»	Топшамалар
	II	**«Сиқырлы сандар»**	**7 сағат**			
9-10	1-2	Сиқырлы шаршы	2		Ә.Б. Ақпаева Математика 2сынып	Слайд, бейнежазба
11	3	Сиқырлы үшбұрыштар	1		Логика әлемі	Слайд, бейнежазба
12-13	4-5	Жасырынған сандар	2		А.Е. Әбілқасымова, С.А. Джанабердиева «Қызықты математика»	Топшамалар
14	6	Математикалық ребустар	1		Ә.Б. Ақпаева Математика 2сынып	Дидактикалық материалдар
15	7	«Кім тапқыр?» ойыны	1		оқулық	Слайд, бейнежазба
	III	**«Есептер еліне саяхат»**	**10 сағат**			
16	1	Екі таңбалы сандарды қосу және азайту.	1		Ә.Б. Ақпаева Математика 2сынып	Топшамалар
17	2	Теңдіктер мен теңсіздіктер	1		Оқулық	Топшамалар
18	3	Тізбектер	1		Әдістемелік нұсқау хат	Топшамалар, слайд
19	4	Математикалық диктант	1		Ә.Б. Ақпаева Математика 2сынып	Топшамалар, слайд
20	5	Сурет бойынша есептер құрастыру	1		Танымдық математика	Слайд
[illegible]	6-7	Рим цирларымен танысайық	2		Ә.Б. Ақпаева Математика 2сынып	Слайд
[illegible]	8-9	Қызықты есептер	2		Дидактикалық есептер	Бейнежазба, слай

Scanned with CamScanner

25	10	Қорытынды. Тест.	1		Есептер жинағы	Топшамалар
	IV	**«Сиқырлы геометрия»**	**9 сағат**			
26	1	Математикалық жұмбақтар	1		Логикалық есептер	Бейнежазба, слайд
27	2	Математикалық ребустар	1		Логикалық есептер	Бейнежазба, слайд
28	3	Сиқырлы пішіндер	1		Математика-ғасыр кілті	Топшамалар, слайд
29	4	Фигуралардан есептер құрастыру.	1		Т.И. Линго «Ойындар , ребустар, кіші оқушыларға арналған жұмбақтар»	Слайд, дидактикалық материалдар
30	5	Көру арқылы есте сақтауды жаттықтыруға тапсырмалар	1		Т.И. Линго «Ойындар , ребустар, кіші оқушыларға арналған жұмбақтар»	Слайд, топшамалар
31	6	Түзу және қисық сызықтар.	1		Ә.Б. Ақпаева Математика 2сынып	Дидактикалық матриалдар
32	7	Қызықты есептер.	1		Логикалық есептер	Топшамалар
33	8	«Ойлан тап!»	1		Логикалық есетер	Қызықты есептер
34	9	Қорытынды. Тест.	1		А.Е. Әбілқасымова, С.А. Джанабердиева «Қызықты математика»	Топшамалар

Scanned with CamScanner